

Forblad

Anvendelse af træ i husbygning, et indlæg

Georg Strigel nielsen

Tidsskrifter

Arkitekten 1940, Ugehæfte

1940

Anvendelse af Træ i Husbygning

Et Indlæg

Af Tømrermester Georg Strigel Nielsen

I *Arkitekten*, Ugehæfte Nr. 2 af 17. Januar 1940 skriver Arkitekt Axel G. Jørgensen i en interessant Artikel „Byggematerialer i det nye Aar“ blandt andet om de forskellige Forhold, der gør sig gældende med Hensyn til Træ, og beskæftiger sig specielt med de Krav, som bør stilles til Træet for at undgaa Svampeangreb. Hvad der skrives herom, kan vi sikkert alle tiltræde, idet jeg dog i denne Forbindelse gerne vil have Lov til at bemærke, at Antallet af Tilfælde, hvor Svampeangreb er forekommet, næppe staar i noget rimeligt Forhold til den megen Diskussion, som dette Emne har fremkaldt. Navnlig gælder dette selvfølgelig, hvor solidt og godt Arbejde udføres under indsigtfulde Arkitekters Direktiver af dygtige Fagfolk, men vel nok mindre, hvor smaa Bungalows skal saa at sige bages færdige paa urimelig kort Tid.

Naar man har et Materiale som Træ, der i Aarhundreder har staaet sin Prøve som et fortrinligt Bygningsmateriale, og naar vi har den fra Fædrene nedarvede Etageadskillelse: *Gulv + Indskud + Forskalling*, som blandt sine mange prøvede og udmærkede Egenskaber tillige har den Fordel at være billigere end nogen anden Konstruktion, og — efter en kendt Ingeniørs Udtalelser — ligefrem er genial med Hensyn til lyd- og varmeisolerende Egenskaber, da bør Arkitekter og Haandværkere vel ogsaa sammen kunne finde ud af, hvilke Krav der rigtigst skal stilles og overholdes, for at komme de enkelte mindre gode Egenskaber ved Trækonstruktioner tillivs, og vi

Tømrere maa derfor være meget taknemmelig, fordi Artiklens vægtige Udtalelser og konkrete Oplysninger bringer Sagen frem.

Jeg forstaar Slutningen af Indlægget saaledes, at der peges paa det selvmodsigende i Dansk Skovforenings Udvalgs Beretning, som baade udtaler: at Tømmer med Vandindhold af højst 30 pCt. „maa betegnes som vellagret og velegnet til Bygningsbrug“ og samtidig, at Sikkerhed for Hussvamp først opnaaes ved 15 pCt. — med den Tilføjelse, at en saa lav Fugtighedsgrad i Praksis kun kan opnaaes ved kunstig Tørring.

Det lyder unægtelig noget mistrøstende, men det giver mig Anledning til at komme ind paa et helt andet Spørgsmaal, nemlig om man da ikke kan gardere sig i alle Retninger ved visse preventive Foranstaltninger.

Jeg tænker her først og fremmest paa *Imprægnering*. Tømmer er nemlig — som ofte paavist — et saa konkurrencedygtigt Materiale, at det godt kan betale en saadan forholdsvis ringe Merbekostning.

Hvis man derfor ikke nøjedes med at stryge Bjælkeenderne i og mod Mur, men strøg Bjælkerne i hele Længden paa alle Sider og helst tillige Indskudsbrædderne paa Oversiden, (og allerhelst desuden borede et Hul indenfor Bjælkernes Vederlag paa Muren indtil Midten af Bjælken og gentagende fyldte dette med Imprægneringsvædske, saalænge Træet vilde drikke), saa vilde man efter min Mening være inde paa noget i Retning af den rigtige Fremgangsmaade.

Man vil — rimeligvis med god Grund — herimod indvende, at det ikke helt tørre Træ, som denne Foranstaltning først og fremmest skulde have Betydning for, vil sky de almindeligt brugte olieagtige Imprægneringsmidler, og jeg vil hertil svare, at saa kan man overfor det Tømmer, hvis Vandindhold er nedbragt til en vis Grad — jfr. Artiklen herom — anvende de olieagtige Imprægneringsvædsker, men, hvor Træet har et større Vandindhold, maa man bruge de Imprægneringsmidler, som opløses i Vand. Jeg spurgte engang en Professor ved Landbohøjskolen, som har beskæftiget sig meget med de Dele, og som anbefalede et af disse Midler, om det kunde gaa an paa den Maade at tilføre Træet yderligere Fugtighed, og han svarede hertil, at det var i saa Fald ikke Fugtighed men *Gift*.

(Denne Udtalelse støttes godt nok af den svenske Afhandling, som er udgivet af Statens Prøveanstalt i Stockholm „Hussvampen ock Konservering av Trä mot Röta“ skrevet af Prof. ved Skovhøjskolen Torsten Lagerberg og Civiling. Ragnar Schlyter, som blandt de Fordringer, som maa stilles til anvendelige Konserveringsmidler, nævner, at et godt indendørs Imprægneringsmiddel bør i nogen Grad være opløseligt i Vand — velsagtens netop for at kunne forene sig med Træets Vandindhold og Safter.) Hvis det, jeg har antydnet her, kan staa for en mere videnskabelig Prøvelse, kan jeg derfor ikke se rettere,

end at man virkelig har Midlerne ved Haanden til at overvinde en af de faa Ulemper, som kan anføres mod Træs Anvendelse i Bygningsbrug.